

Warszawa, 18 kwietnia 2012 r.

DIP-VII-0700-4/1/12
①IP/649/12

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu RP

Szanowne Pani Marszałek,

W związku z otrzymaną przy piśmie z dnia 26 marca 2012 r., znak: SPS-023-3069/12, interpelacją Pani Poseł Krystyny Łybackiej w sprawie stanowiska Polski dotyczącego projektowanego porozumienia państw europejskich o utworzeniu jednolitej ochrony patentowej, uprzejmie przekazuję wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie stanowiące odpowiedź na interpelację.

Pragnę poinformować, że utworzenie systemu jednolitej ochrony patentowej, w tym ustanowienie jednolitego systemu rozstrzygania sporów patentowych zostało uznane w UE za potencjalne źródło wzrostu gospodarczego w czasach kryzysu ekonomicznego. Dossier patentowe stanowi jedno z priorytetowych działań Unii Europejskiej w obszarze rynku wewnętrznego. Należy zauważyć, że dyskusja wokół konieczności utworzenia jednolitego systemu patentowego w Unii Europejskiej toczy się od ponad 35 lat, przede wszystkim z uwagi na trudności w osiągnięciu porozumienia co do języków i zasad postępowania.

Celem ustanowienia systemu patentu jednolitego nie jest zastąpienie krajowych systemów patentowych lecz koegzystencja z nimi, tak aby zgłaszający miał swobodny wybór pomiędzy dostępnymi rodzajami ochrony patentowej, dostosowanymi do jego potrzeb. Oznacza to, że podmiot ubiegający się o udzielenie patentu będzie miał swobodę wystąpienia o patent krajowy, patent europejski obowiązujący w jednym lub większej liczbie państw umawiających się w ramach Konwencji o udzielaniu patentów europejskich lub też o projektowany patent jednolity.

Rząd RP wyraził swoje poparcie dla prac nad stworzeniem jednolitego systemu ochrony patentowej w stanowiskach Rządu RP przyjętych przez KSE - w odniesieniu do decyzji Rady upoważniającej do podjęcia wzmocnionej współpracy w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej - w dniu 25 lutego 2011 r., a w odniesieniu do dwóch projektów rozporządzeń ws. patentu jednolitego - w dniu 25 maja 2011 r.

W przyjętych stanowiskach obecnie występujący system ochrony patentowej jest kosztowny, nieefektywny i stanowi barierę dla rozwoju innowacyjności, w szczególności małych i średnich przedsiębiorców, ale również dla rynku wewnętrznego Unii Europejskiej.

Pozostawanie Polski poza systemem wzmocnionej współpracy w kwestii jednolitej ochrony patentowej w efekcie pozbawiłoby całkowicie Polskę realnego wpływu na kształt projektowanych rozwiązań.

Należy mieć na uwadze, że wprowadzenie jednolitej ochrony patentowej, zdaniem Komisji Europejskiej, przyczyni się do obniżenia o ok. 80 % kosztów uzyskania ochrony patentowej. Obniżenie kosztów będzie możliwe, w szczególności z uwagi na brak opłat za usługi związane z tłumaczeniem patentu na języki urzędowe 25 państw członkowskich, a co za tym idzie brak konieczności walidacji (tj. przeprowadzenie procedury związanej z dostarczeniem tłumaczenia patentu europejskiego na język urzędowy państwa członkowskiego w celu nadania skuteczności na jego terytorium), brak konieczności korzystania z przymusu rzecznikowskiego w postępowaniu przed urzędami państw członkowskich w zakresie walidacji patentu, czy też brak opłat za usługi rzeczników patentowych poza granicami polski w związku z walidacją patentu. Dzięki wprowadzeniu jednolitego systemu ochrony patentowej zostaną również obniżone koszty dochodzenia praw patentowych, które obecnie wymagają prowadzenia wielu postępowań przed sądami w różnych krajach UE.

Według Komisji Europejskiej, koszt uzyskania patentu europejskiego z walidacją dla 13 państw wynosi ok. 20 000 Euro, z czego ok. 14 000 Euro – to koszty tłumaczeń (dla porównania – koszt uzyskania patentu w USA wynosi ok. 1850 USD). Według danych Komisji Europejskiej¹ dot. kosztów związanych z uzyskaniem patentu jednolitego obejmującego wszystkie 27 państw członkowskich opłaty mogłyby wynosić 6 200 EUR, z czego jedynie 10 % obejmowałyby koszty tłumaczenia.

Ponadto, przyjęcie nowych regulacji w zakresie jednolitej ochrony patentowej nie oznacza, że wyłącznie państwa wysoko rozwinięte będą beneficjentami, a dla polskich przedsiębiorców będą one oznaczać wzrost ryzyka prawnego, kosztów prowadzenia działalności oraz zmniejszenie zdolności konkurowania z podmiotami zagranicznymi.

Wskaźniki ekonomiczne w raportach Komisji Europejskiej pokazują, że niesprawny system patentowy dotyka wiele MŚP z mniejszych państw członkowskich lub z tych, które mają mniej rozwinięte rynki. Wysokie koszty i fragmentaryzacja systemu powoduje, że obecna aktywność patentowa jest niska w porównaniu do potencjału i wielkości kraju.

Obniżenie kosztów uzyskania patentu w części państw Unii Europejskiej zachęci polskie podmioty gospodarcze do zwiększenia aktywności innowacyjnej, co z kolei przyczyni się do podniesienia ich konkurencyjności na rynku wewnętrznym, jak również doprowadzi do zwiększenia zainteresowania tych podmiotów ochroną swoich rozwiązań technicznych w Europie.

Odnosząc się do poruszanych wątpliwości wokół kwestii językowych i kosztów tłumaczeń, pragnę wskazać, że zasadniczo projekty rozporządzeń i umowy międzynarodowej opierać się będą na zasadach językowych, które są obecnie stosowane przez Europejski Urząd Patentowy. Podstawowa różnica pomiędzy patentem europejskim, a projektowanym patentem jednolitym, polega na tym, iż o ile patent europejski obowiązuje jedynie w państwach

¹ Dane pochodzą z okresu sprzed ustanowienia mechanizmu wzmocnionej współpracy w grupie 25 państw członkowskich.

wyznaczonych w zgłoszeniu patentowym i wymaga, po jego uzyskaniu, zatwierdzenia w poszczególnych krajach członkowskich, to patent jednolity będzie obowiązywał automatycznie na terytorium wszystkich państw uczestniczących we wzmocnionej współpracy.

W odniesieniu do tłumaczeń dokumentacji patentu jednolitego należy pamiętać, że dostępny będzie system automatycznych tłumaczeń, który będzie zapewniał ogólny dostęp do informacji patentowej we wszystkich językach urzędowych UE (w tym w języku polskim). System ten będzie dostępny online, bez opłat. W chwili obecnej system ten podlega systematycznemu doskonaleniu w celu zapewnienia jego pełnej operacyjności najpóźniej do dnia wejścia w życie regulacji patentowych. Dnia 1 marca 2012 r. Europejski Urząd Patentowy poinformował Ministra Gospodarki o toczących się pracach nad jego uruchomieniem, w tym również o pracy nad dostępnością tłumaczenia pary językowej angielsko – polskiej.

Gdyby doszło do sporu, to zgodnie z projektem rozporządzenia ws. tłumaczeń patentu jednolitego, tłumaczenia ręczne będą dostarczone do osoby naruszającej prawo do patentu lub do sądu na koszt właściciela patentu. Oznacza to, że w praktyce pełne tłumaczenie na język polski będzie w takim przypadku zawsze do dyspozycji.

Nawiązując do kwestii właściwości sądu do rozpatrywania spraw informuję, że powszechnie przyjętą regułą jest, że zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. Prawo prywatne międzynarodowe prawem właściwym jest prawo państwa na terytorium, którego dochodzi się tego prawa. Jednolity Sąd Patentowy (JSP) będzie się składał z Sądu Pierwszej Instancji (oddziałów lokalnych, regionalnych i oddziału centralnego) oraz z Sądu Apelacyjnego. Co do zasady sprawy będą rozstrzygane przed oddziałem lokalnym lub regionalnym Sądu Pierwszej Instancji JSP, a językiem postępowania przed takim oddziałem będzie język siedziby tego sądu. W przypadku powołania w Polsce oddziału lokalnego lub regionalnego JSP, w sytuacji naruszenia patentu na obszarze właściwości oddziału JSP, mającego siedzibę w Polsce, postępowanie toczyłoby się w języku polskim. Natomiast, w razie gdyby polski przedsiębiorca naruszył patent w innym państwie członkowskim, wówczas podobnie jak w chwili obecnej, byłby zobowiązany do prowadzenia sporu poza granicami Polski.

Zagadnienie charakteru prawnego JSP i jego usytuowania w strukturze instytucjonalnej i sądowniczej innych państw członkowskich UE było omawiane w ramach grupy roboczej Rady UE. Założeniem przyjętym w trakcie prac nad projektem przedmiotowej umowy było, że JSP stanowi sąd wspólny państw członkowskich, podobny do tych, które już występują w UE, i np: nie stanowi sądu powszechnego w rozumieniu przepisów krajowych. Samo powierzenie JSP wyłącznej kompetencji do rozpoznawania sporów dotyczących patentów jednolitych i patentów europejskich wydaje się być dopuszczalne w świetle art. 90 ust. 1 Konstytucji. Niemniej jednak są podnoszone przez niektóre podmioty wątpliwości dotyczące przedmiotowego zagadnienia – co wymaga w dalszych pracach jednoznacznego wyjaśnienia.

Niezależnie od powyższego, informuję, że państwa strony umowy o JSP nie uzgodniły jeszcze zapisów załącznika nr II tj. projektu regulaminu JSP (*The Rules of Procedure*). Projekt regulaminu JSP dotyczy bardzo istotnych kwestii proceduralnych z zakresu funkcjonowania JSP, m.in. kwestii związanych z pracami sądu, procedurą postępowania przed tym sądem czy kosztami sądowymi.

W momencie upublicznienia projektu regulaminu JSP i poddania pod dyskusję na forum unijnym projekt zostanie przekazany do konsultacji merytorycznych ze wszystkimi zainteresowanymi stronami.

Numer dziennika: 1969
Data nisma: 18.04.2012
Data przybytu/wyjścia: 20.04.2012 v.
Członek Samorządu odpowiedzialny: A. Korbela
Przesłano do wiadomości: Specjalnym, B. Bator
Projekt odpowiedzi opracuje: J.
Oryginał przechowywany w: A/02
Powiązано z dokumentami:
Uwagi/zmiany:
Odpowiedź wysłano dnia:
Załączono: 131 - 131